

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบความเชื่อกับพฤติกรรมของพระสงฆ์ใน
จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นายนพดล เตียวตระกูล

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สวัสดิ์ บรรเทิงสุข ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ ชัยนาถ นาคบุปผา กรรมการ

รองศาสตราจารย์ จรินทร์ สกุลถาวร กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบความ
เชื่อกับพฤติกรรมของพระสงฆ์ จำแนกตามเขตที่ตั้งของวัด

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือพระสงฆ์ระดับพระสังฆาธิการ(เจ้าอาวาส รักษาการเจ้า
อาวาส) หรือพระสงฆ์ที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าอาวาส สังกัดคณะสงฆ์มหานิกายในจังหวัดเชียงใหม่
จำนวน 1,478 รูป ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 305 รูป
จำแนกออกเป็น 3 กลุ่มตามเขตที่ตั้งวัด คือ (1) วัดในเขตเมือง จำนวน 26 รูป (2) วัดในเขตชน
เมือง จำนวน 92 รูป (3) วัดในเขตชนบท 187 รูป การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามทัศน
ด้านความเชื่อและหลักปฏิบัติส่วนตัวของพระสงฆ์ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าความเชื่อมั่น
ตอนที่ 2 เท่ากับ 0.73 และตอนที่ 3 เท่ากับ 0.70 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่
ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) และ
ทดสอบค่าไค - สแควร์ (χ^2)

ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบความเชื่อและพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างพระสงฆ์แบ่งตามเขต
ที่ตั้งวัดทั้ง 3 เขต ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ เมื่อแยกตามรูปแบบความเชื่อ และพฤติกรรม
พบว่า กลุ่มตัวอย่างพระสงฆ์ส่วนใหญ่มีรูปแบบความเชื่อและพฤติกรรมยึดแนวความคิดแบบวิทยาศาสตร์

เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ของระดับความเชื่อกับพฤติกรรม พบว่า กลุ่มตัวอย่าง พระสงฆ์ที่มีความเชื่อยึดศรัทธาระดับน้อย ($\bar{x} = 2.43$) มีพฤติกรรมยึดศรัทธาระดับน้อย ($\bar{x} = 2.05$) มีความเชื่อยึดศีลวัตรระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.98$) มีพฤติกรรมยึดศีลวัตรระดับน้อย ($\bar{x} = 2.41$) มีความเชื่อยึดแนวคิดแบบทุนนิยมระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.72$) มีพฤติกรรมยึดแนวคิดแบบทุนนิยมระดับน้อย ($\bar{x} = 1.87$) มีความเชื่อยึดแนวคิดแบบวิทยาศาสตร์ระดับมาก ($\bar{x} = 2.61$) มีพฤติกรรมยึดแนวคิดแบบวิทยาศาสตร์ระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.75$) และ กลุ่มตัวอย่างพระสงฆ์มีระดับความเชื่อที่แตกต่างกัน มีความสัมพันธ์กับระดับพฤติกรรมที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Independent Study Title	The Relationship between Belief Concept and the Behavior of Buddhist Monks in Chiang Mai Province		
Author	Mr. Noppadol Teawtrakul		
M.Ed.	Educational Psychology and Guidance		
Examining Committee	Asst. Prof. Dr. Sawas Banturungsook	Chairman	
	Assoc.Prof. Chainart Nakbubpha	Member	
	Assco.Prof.Charin Sakultaworn	Member	

Abstract

The research was to study the relationship between belief concept and behavior of the monks by the temple's location. The population comprised 1,478 Sanghathikarn ranking monks (abbot or acting abbot) or the monks authorized by the sample was drawn from the population using sampling table deriving 305 subject sample. Among these, 26 were from the temples in the urban areas, 92 from suburban areas, and 187 from rural areas. A questionnaire using rating scales was employed to collect data on the monks' beliefs and their behavior. The section 1 and 2 of questionnaire had 0.73 and 0.70 reliability, respectively. Statistics used included frequency, percentage, mean, standard deviation, ANOVA and Chi square.

It was found that there was no relationship between belief and behavior patterns of the monks in each of the three neighborhoods. In general, monks had high average of science-based belief and behavior. They has low mean score of faith-based belief ($\bar{x} = 2.43$) and faith-based behavior ($\bar{x} = 2.05$). The monks had moderate mean of Sila-based belief ($\bar{x} = 2.98$) but low mean of Sila-based behavior ($\bar{x} = 2.41$). The subjects also had moderate mean of capitalist-based belief ($\bar{x} = 2.7$) but lower mean of behavior in the same belief pattern ($\bar{x} = 1.87$). They had quite a high mean of science-based belief ($\bar{x} = 2.61$) but with moderate mean of behavior in the same belief category ($\bar{x} = 3.75$). Also, it was found that monks whose belief level are different showed different behavior at .01 level of significance.